

Sygn. akt III AUa 2353/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak
Sędziowie	SSO del. Anna Petri (spr.) SSA Tadeusz Szweda
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2017r. w Katowicach

sprawy z odwołania G. R. (G. R.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 22 października 2015r. sygn. akt X U 373/15

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 i oddala odwołanie.

/-/SSO del. A.Petri /-/SSA J.Pietrzak /-/SSA T.Szweda Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 2353/15

UZASADNIENIE

Ubezpieczony G. R. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 15 stycznia 2015r. stwierdzającej,

że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 2 kwietnia 2001r.

do 30 czerwca 2001r., od 22 września 2001r. do 31 grudnia 2001r. i od 18 maja 2012r. Zaskarżając decyzję w całości, domagał się jej zmiany, poprzez ustalenie, że od dnia podjęcia pracy na Słowacji 1 maja 2014r. - zastosowanie ma do niego ustawodawstwo słowackie. Zarzucił, że poprzez błędną ocenę wykonywanej przez niego pracy najemnej,

organ rentowy poczynił nieprawidłowe ustalenia co do ustawodawstwa, któremu podlega w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że wbrew stanowisku ubezpieczonego, od 1 maja 2014r. zastosowanie do niego ma ustawodawstwo polskie. Podkreślił, że słowacka instytucja ubezpieczeniowa nie zgłosiła sprzeciwu wobec takiego ustalenia polskiego organu rentowego.

Wyrokiem z dnia 22 października 2015r. Sąd Okręgowy w Katowicach w punkcie 1 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił na dzień zamknięcia rozprawy brak podstaw do przyjęcia ustawodawstwa polskiego jako właściwego dla ubezpieczonego w okresie od 1 maja 2014r. i w punkcie 2 oddalił odwołanie w pozostałej części.

Sąd I instancji ustalił, że ubezpieczony prowadzi działalność gospodarczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Nie zgłaszał jej zawieszenia, ani nie wnioskował o jej wykreślenie. Z tego tytułu dokonał zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresach od 2 kwietnia 2001r. do 31 grudnia 2001r. oraz do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1 stycznia 2002r. do 30 czerwca 2002r. i od 18 maja 2012r. do 31 maja 2014r.

Ubezpieczony został też zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. w M. od 31 grudnia 1998r. do 31 grudnia 2001r. W raportach miesięcznych ZUS RSA płatnik składek wykazał, że od 1 kwietnia 2001r. do 30 czerwca 2001r. i od 22 września 2001r. do 31 grudnia 2001r. przebywał na urlopie bezpłatnym.

W dniu 1 maja 2014r. ubezpieczony zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony z firmą (...) s.r.o. z siedzibą w C. na terenie Słowacji, na podstawie której miał wykonywać pracę promotora usługi produktów świadczonych przez pracodawcę, albo klientów pracodawcy. Jako miejsce pracy wskazano Republikę Słowacką, czas pracy określono na 10 godzin miesięcznie, a wynagrodzenia - na 40 euro miesięcznie. Na tej podstawie słowacki pracodawca zgłosił go do ubezpieczeń społecznych, a słowacki organ rentowy wydał mu 29 kwietnia 2014r. list FO potwierdzający podleganie ubezpieczeniu tego państwa.

W dniu 17 czerwca 2014r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o ustalenie właściwego ustawodawstwa w związku z podjęciem przez niego od 1 maja 2014r. do nadal zatrudnienia na terenie Słowacji, przy jednoczesnym prowadzeniu działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pismem z 11 sierpnia 2014r. organ rentowy ustalił, jako właściwe dla niego od 1 maja 2014r. ustawodawstwo polskie, co miało charakter tymczasowy. Powołując się na zapisy umowy o pracę z pracodawcą słowackim, dotyczące wymiaru czasu jego pracy (10 godzin miesięcznie) i wysokości wynagrodzenia (40 euro miesięcznie), organ rentowy uznał, iż praca świadczona przez ubezpieczonego na terenie Słowacji ma niewielkie znaczenie pod względem osiąganego zysku, nie stanowi odczuwalnej ekonomicznie wartości i nie angażuje czasu pracownika w stopniu większym, niż niewielki dochód. Kopia pisma została przesłana przez organ rentowy do słowackiego organu rentowego.

Pismem z 18 listopada 2014r. organ rentowy poinformował ubezpieczonego, że w świetle poczynionych ustaleń, ubezpieczony podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 2 kwietnia 2001r. do 30 czerwca 2001r., od 22 września 2001r. do 31 grudnia 2001r. i od 18 maja 2012r., a następnie 15 stycznia 2015r. wydał zaskarżoną decyzję.

Sąd Okręgowy uznał, iż odwołanie ubezpieczonego zasługuje na częściowe uwzględnienie. Powołując się na treść art. 13 ust. 3. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE. L 2004 166/1) oraz art. 16 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009r. z 16 września 2009r., dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE. L 2009r. 284.1), Sąd ten wskazał, iż przewidziany tymi regulacjami tryb postępowania stanowi wyłączną procedurę zmierzającą do ustalenia ustawodawstwa właściwego w przypadku pojawienia się wątpliwości co do legalności, czy faktycznego wykonywania stosunku prawnego stanowiącego tytuł prawny do zastosowania obcego ustawodawstwa.

Zdaniem Sądu I instancji, prawidłowe zastosowanie art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego winno polegać na nawiązaniu przez polski organ rentowy współpracy z jego słowackim odpowiednikiem, poprzez wskazanie temu organowi jakie polski organ rentowy ma wątpliwości w przedmiocie umowy o pracę łączącej ubezpieczonego ze słowackim pracodawcą i podjęciu dalszych czynności zmierzających do ustalenia ustawodawstwa właściwego we współpracy z instytucją słowacką. Polski organ rentowy w żadnym wypadku nie był uprawniony do samodzielnego podważania tej umowy, jako formalnego tytułu ubezpieczenia na terenie Słowacji, bowiem leży to poza zakresem jego kompetencji.

W ocenie Sądu Okręgowego, bez znaczenia pozostaje okoliczność, że słowacka instytucja ubezpieczeniowa nie podjęła korespondencji z polskim organem rentowym.

Z adresowanego do niej pisma polskiego organu rentowego nie wynikało, aby polski organ rentowy zgłosił jej jakies wątpliwości lub oczekiwał na jej stanowisko. W razie ich zgłoszenia, słowacka instytucja ubezpieczeniowa winna z nim podjąć współpracę

i przedsięwziąć działania zmierzające do ich wyjaśnienia. Wydanie decyzji w sprawie ostatecznego ustalenia ustawodawstwa właściwego winno zatem nastąpić dopiero

po jednoznacznym przedstawieniu przez polski organ rentowy instytucji słowackiej wątpliwości co do powstania tytułu ubezpieczenia na terenie Słowacji i po uzyskaniu jej stanowiska w tym zakresie, z tym zastrzeżeniem, iż skutecznego zakwestionowania podlegania ubezpieczeniu na terenie Słowacji dokonać może tylko instytucja słowacka. Organ orzekający wskazał, iż stosownie do art. 16 ust. 4, jak i art. 5 rozporządzenia wykonawczego, ustalenie ustawodawstwa właściwego winno nastąpić w drodze porozumienia organów wzajemnie przedstawiających swoje argumenty (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 30 kwietnia 2015r., III AUa 1643/14, Lex 1681955).

Mając powyższe na względzie i uznając decyzję organu rentowego za przedwczesną, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił ją w ten sposób, że ustalił na dzień zamknięcia sprawy brak podstaw do przyjęcia ustawodawstwa polskiego jako właściwego dla ubezpieczonego od 1 maja 2014r.

Stosownie do treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd ten oddalił odwołanie w pozostałej części dotyczącej okresu sprzed 1 maja 2014r., jako nieuzasadnione. Do zamknięcia rozprawy ubezpieczony nie przywołał żadnych zarzutów w odniesieniu do ustaleń organu rentowego dotyczących obowiązku podlegania przez niego, jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu przed 1 maja 2014r. Nie wykazał, aby wówczas nie prowadził działalności gospodarczej, bądź by posiadał inny tytuł do objęcia go ubezpieczeniem społecznym.

Apelację od rozstrzygnięcia zawartego w punkcie pierwszym tego wyroku wniósł organ rentowy.

Domagał się jego zmiany w tej części i oddalenia odwołania, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów:

- prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c., poprzez błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, prowadzącą do stwierdzenia braku podstaw do uznania jako właściwego wobec ubezpieczonego ustawodawstwa polskiego;

- prawa materialnego - art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia WE nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L. z 2004r. 166.1), art. 14 ust. 5b, art. 16 ust. 2 i 3 rozporządzenia WE nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L. 2009.284.1), poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, wyrażające się w zmianie jego decyzji stwierdzającej, że od 1 maja 2014r. z tytułu prowadzonej działalności do ubezpieczonego ma zastosowanie ustawodawstwo polskie.

Zdaniem apelującego, Sąd I instancji bezzasadnie nałożył na niego obowiązek przeprowadzenia procedury wskazanej w art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego w sytuacji, gdy przepis ten znajduje zastosowanie jedynie wówczas, gdy z uwagi na brak pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, niezbędne jest nawiązanie kontaktów przez instytucje lub władze dwóch lub więcej państw członkowskich. Taka sytuacja nie zachodziła w niniejszej sprawie, skoro - jak słusznie ustalił organ rentowy w zakresie kompetencji przyznanej mu na mocy art. 16 ust. 2 i 3 w związku z art. 14 ust. 5b rozporządzenia wykonawczego - praca na terenie Słowacji miała charakter marginalny i jako taka, nie mogła być brana pod uwagę dla celów określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa.

Skoro żadna z instytucji ubezpieczeniowych nie stwierdziła braku pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, lecz przeciwnie - po myśli art. 16 ust. 1 do 3 rozporządzenia wykonawczego, doszło do ustalenia właściwego ustawodawstwa, przeto brak podstaw, by istnienie takiej przesłanki analizował Sąd orzekający w sprawie odwołania od decyzji o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu. Apelujący zauważył przy tym, że wydanie zaskarżonej decyzji zostało poprzedzone postępowaniem organu rentowego, w ramach którego zwrócono się do ubezpieczonego o przedłożenie dokumentów niezbędnych do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, czego ubezpieczony nie uczynił.

Apelujący podkreślił, iż poza wskazaniem przez Sąd I instancji, że praca ubezpieczonego na terenie Słowacji polegać miała na czynnościach promotora usługi produktów świadczonych przez pracodawcę, albo klientów pracodawcy, Sąd ten nie poczynił żadnych ustaleń dotyczących świadczenia przez niego pracy na terenie Słowacji pod kątem jej marginalnego charakteru. Ograniczył się do stanowczego stwierdzenia, że brak podstaw do uznania, iż do ubezpieczonego z tytułu prowadzenia działalności ma zastosowanie ustawodawstwo polskie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zmierzająca do zmiany punktu pierwszego zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania zasługuje na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy uznaje za własne ustalenia poczynione przez Sąd I instancji, lecz nie podziela dokonanej na ich podstawie oceny prawnej zasadności odwołania ubezpieczonego.

Na wstępie należy zauważyć, iż podstawę rozstrzygnięcia winny stanowić w pierwszej kolejności pominięte przez Sąd Okręgowy przepisy odnoszące się do przedmiotu zaskarżonej decyzji, którym było podleganie przez ubezpieczonego obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzonej przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 963

z późn. zm.), zwanej dalej ustawą systemową w związku z art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 4 tej ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą: od dnia rozpoczęcia jej wykonywania do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie tej działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, w którym to osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlegają tym ubezpieczeniom.

Odwołujący potwierdzał prowadzenie przez siebie w spornym okresie działalności gospodarczej. Jego zarzuty sprowadzały się wyłącznie do zaprzeczenia temu, by z tego tytułu podlegał powyższym ubezpieczeniom począwszy od 1 maja 2014r., kiedy to świadczył

pracę najemną na Słowacji. Sąd I instancji prawidłowo ocenił, iż przesłanką decydującą o zasadności odwołania jest w tej sytuacji ustalenie dla niego w tym okresie właściwego ustawodawstwa. Jednakże, wbrew stanowisku tego Sądu, wydanie zaskarżonej decyzji przy założeniu, że podlegał wówczas ustawodawstwu polskiemu, nie było przedwczesne.

Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy, z uwagi na transgraniczny charakter ubezpieczenia społecznego ubezpieczonego, zastosowanie miały tu przepisy wspólnotowej

koordynacji, a to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE.L. 2004, Nr 166, poz. 1) zwane dalej rozporządzeniem podstawowym oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z 16 września 2009r., dotyczące wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE.L. 2009, Nr 284, poz. 1), zwane dalej rozporządzeniem wykonawczym.

Po myśli powołanego przez Sąd Okręgowy przepisu prawa materialnego art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego nr 883/2004 osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych państwach członkowskich podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną. Natomiast, zgodnie z przepisem art. 16 rozporządzenia wykonawczego nr 987, odnoszącym się do procedury dotyczącej stosowania art. 13 rozporządzenia podstawowego:

1. Osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania.

2. Wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu.

3. Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii.

4. W przypadku, gdy z uwagi na brak pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, niezbędne jest nawiązanie kontaktów przez instytucje lub władze dwóch lub więcej państw członkowskich, na wniosek jednej lub więcej instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich lub na wniosek samych właściwych władz, ustawodawstwo mające zastosowanie

do zainteresowanego jest określane na mocy wspólnego porozumienia, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego.

W przypadku rozbieżności opinii między zainteresowanymi instytucjami lub właściwymi władzami, podmioty te starają się dojść do porozumienia zgodnie z warunkami ustalonymi powyżej, a zastosowanie ma art. 6 rozporządzenia wykonawczego.

Nie sposób zgodzić się z wywodami organu orzekającego, że w każdym wypadku należy rygorystycznie stosować tryb postępowania przewidziany przepisami art. 16 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego, które przewidują konieczność tymczasowego ustalania przez instytucję państwa członkowskiego miejsca zamieszkania ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, z uwzględnieniem powołanego wyżej art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego. Cytowane wyżej regulacje nie odnoszą się bowiem do sytuacji, w których instytucje ubezpieczeniowe uznają, iż praca najemna miała charakter marginalny, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie i z tej przyczyny, nie należy jej w ogóle brać pod uwagę przy określaniu ustawodawstwa właściwego. Zważyć przy tym trzeba, iż wbrew wymogom przewidzianym w art. 232 k.p.c., ani w postępowaniu przed instytucjami ubezpieczeniowymi, ani też w toku niniejszego postępowania, ubezpieczony nie przedłożył żadnych dowodów potwierdzających realizowanie przez niego w spornym okresie pracy najemnej na terytorium Słowacji w wymiarze większym, niż marginalny.

W tym miejscu należy powołać się na aktualne orzecznictwo sądowe odnoszące się do tej problematyki, w tym między innymi na pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2016r. (III UK 61/15, Lex nr 1977828), który tutejszy Sąd w pełni podziela, przychylając się w pełni do szczegółowej argumentacji zawartej w motywach rozstrzygnięcia. Jak z nich wynika, wymóg wyczerpania przez instytucje ubezpieczeniowe dwóch państw członkowskich, w jakich ubezpieczony wykonuje pracę rodzącą obowiązek ubezpieczenia procedury przewidzianej powołanymi regulacjami, istnieje jedynie wówczas, gdy instytucje te mają wątpliwości co do tego, które ustawodawstwo jest właściwe. Tylko wtedy konieczne jest wydanie w tym przedmiocie decyzji tymczasowej. W przeciwnym razie jest to bowiem bezprzedmiotowe. Jak wskazał Sąd Najwyższy w motywach cytowanego rozstrzygnięcia, wobec braku takich wątpliwości, organ rentowy nie ma obowiązku wydania decyzji korzystnej dla wnioskodawcy, potwierdzającej podleganie ubezpieczeniu w innym państwie członkowskim, jak błędnie zakłada ubezpieczony.

Podobnie w wyroku z dnia 25 listopada 2016r. (I UK 370/15) Sąd Najwyższy wskazał, iż wydanie decyzji ostatecznej możliwe jest po uzyskaniu milczącej akceptacji zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej w odniesieniu do doręczonej jej decyzji tymczasowej lub po przeprowadzeniu wzajemnych uzgodnień w tym zakresie.

Taka sytuacja miała miejsce w przypadku ubezpieczonego. Bazując na treści umowy o pracę ubezpieczonego, przewidującej jego pracę od 1 maja 2014r. na terenie Słowacji w wymiarze 10 godzin miesięcznie za 40 euro miesięcznie, wobec braku oczekiwanych od ubezpieczonego dodatkowych wyjaśnień, organ rentowy przyjął, iż praca ta miała charakter marginalny. Na tej podstawie, w dniu 11 sierpnia 2014r. tymczasowo ustalił podleganie przez niego od 1 maja 2014r. ustawodawstwu polskiemu, o czym zawiadomił słowacką instytucję ubezpieczeniową. W terminie 2 miesięcy od doręczenia owego powiadomienia 15 sierpnia 2014r., instytucja ta nie wniosła sprzeciwu do tego ustalenia, wyrażając tym samym swą milcząca aprobatę wobec wniosków przyjętych przez organ rentowy. Oznacza to, iż wyczerpana została przewidziana w powołanych

wyżej regulacjach procedura, zgodnie z którą tymczasowe ustalenie ustawodawstwa polskiego stało się ostateczne, co pośrednio potwierdzono w treści zaskarżonej decyzji stwierdzającej podleganie przez ubezpieczonego obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzonej przez niego w Polsce działalności gospodarczej.

Wbrew stanowisku Sądu I instancji, w świetle powołanych regulacji, brak podstaw do kwestionowania a priori tymczasowego ustalenia przez polski organ rentowy podlegania przez ubezpieczonego polskiemu ustawodawstwu, a także do pomijania milczącej akceptacji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej. Uwzględnienie tych okoliczności pozwala na uznanie, że obydwie instytucje ubezpieczeniowe nie miały wątpliwości w tym przedmiocie, co wzajemnie między sobą ustaliły. Przeciwny pogląd wyrażony przez organ orzekający nie znajduje uzasadnienia faktycznego, ani prawnego.

Niezależnie od powyższego, zauważyć w tym miejscu należy, iż dokonywana od początku przez słowacką instytucję ubezpieczeniową ocena prawna co do niepodlegania przez ubezpieczonego ustawodawstwu słowackiemu w spornym okresie, wyrażona początkowo wskazaną wyżej milczącą akceptacją stanowiska zajętego w tym zakresie przez organ rentowy, jest jednoznaczna i nie ulegała zmianom. Została przy tym dodatkowo potwierdzona w skierowanym przez nią do organu rentowego w toku postępowania apelacyjnego piśmie z dnia 9 grudnia 2015r., doręczonym mu 18 grudnia 2015r. (k. 49) oraz piśmie z 9 lutego 2016r., zamieszczonym w nowym tomie akt organu rentowego, informującym o wydaniu w dniu 30 marca 2015r. nieprawomocnej decyzji o braku podstaw do ustalenia zastosowania do ubezpieczonego ustawodawstwa słowackiego od 1 maja 2014r. Stosownie do art. 381 k.p.c., z uwagi na datę, z jakiej pochodzą te pisma, organ rentowy nie mógł powołać ich w postępowaniu przed Sądem I instancji.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, iż wskazane wyżej postępowanie prowadzone przed instytucjami słowackimi, nie zostało dotąd prawomocnie zakończone. Ewentualne pozytywne dla odwołującego rozstrzygnięcie powyższego sporu może bowiem stanowić podstawę do ponownego ustalenia na podstawie art. 83a ustawy systemowej ustawodawstwa właściwego w zakresie ubezpieczeń społecznych z tytułu pracy najemnej wykonywanej na terenie Republiki Słowackiej. Takie samo stanowisko zajął tutejszy Sąd w wyroku z dnia 15 grudnia 2015r. (III AUa 2673/14).

Na koniec zauważyć należy, iż treść sentencji zaskarżonego rozstrzygnięcia nie jest przewidziana przepisami procedury cywilnej. Zgodnie z brzmieniem art. 477¹⁴ § 1 i 2 k.p.c. w sprawie o ustalenie zaległości składkowych, Sąd I instancji miał jedynie możliwość zmiany zaskarżonej decyzji i orzeczenia co do istoty sprawy lub oddalenia odwołania. Niewątpliwie „uznanie decyzji za przedwczesną”, nie stanowi orzeczenia co do istoty sprawy.

Mając powyższe na względzie, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. należało zmienić zaskarżony wyrok w pkt 1 i oddalić odwołanie ubezpieczonego.

/-/SSO del. A.Petri /-/SSA J.Pietrzak /-/SSA T.Szweda
Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR